

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2823

C O D I C E S

2824

DCCLXX.

589 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 220. 4. a Variis conscriptus et pro Conventu Wien. Ord. FF. Praed. emtus a. 1445. sequentia complectitur: I. Sermonem, qui inscribitur ad clerum male viuentem inseguens. In Concilio Constant. aut Basil. habitum putem. Thema: *Ecce nunc tempus &c. II. ad Cor. VI°.* Initium: *Et in epistola bodierna Reuerendi ac preclari viri ut in cordibus vestris imprimantur que dicenda sunt de presentis temporis malicia &c.* Dictus igitur Dominica I. Quadragesima agit de duabus temporibus: primo tempore, in quo laycus debet inquinari, secundo tempore, in quo clerus debet flagellari, cui per decursum et ipse non pauca flagella admetitur. Autor neque hujus, neque sequentis Sermonis proditur, qui inscribitur

II. fol. 9. Sermo ad pastores ut vigilent super gregem. Et incipit: *Hora est iam nos de sompno surge re. Ad Ro. XIII°. bec uerba originaliter scribuntur et in epistola bodierna recitatue Reuerendissimi insignesque Domini, ut in hac hora mens sompnolenta per uerbum dei excitetur &c.* Habitus ergo Dom. I. Advent. urget vigilandum Pastoribus sacris: primo propter regem venientem cui babemus occurtere, secundo propter gregem pacientem cui debemus succurrere.

III. fol. 13. Admonitio gravissima Regni, ut videtur, nomine ad Principem quendam facta, quae incipit: *Serenissime ac cbri-*

stianissime princeps Attendentes vestri humiles oratores terribiles et repentina puniciones quas frequenter exequitur deus in personis Regum qui sunt ad iusticiam faciendum negligentes &c. Motos se dicunt et perterritos propter periculum grauissimum quod vidimus persone Vestre Regie imminere, item, quod pene non est visum a seculo seu auditum in aliquo christianismo tam horribiliter nomen dei blasphemari, nec ipsum deum in sacramentis et mandatis suis tantum vilipendi et contempti ut in violacione ecclesiarum conculcatione sacre eucharistie et omnium Sacramentorum fedacione, atque in stupro virginum et viduarum coniugumque oppressione nec non Infancium parvulorum usque ad necem duris cruciatibus in conspectu parentum ac cuiusque patris uel matris familias tortura &c. His igitur succedunt Postulata, quae indicabo: Ut Princeps ad expedienda negotia se mature lecto eripiat, ut prius Officium seu Preces persolvat, et dein Missam audiat, ut Sacerdotes proprios et Capellam habeat, ut saltem semel in mense conscientiam expurget, ut Christi Vicario reverentiam exhibeat, ut Editum contra Blasphematores promulget, ut Praelatos non instituat ignorantes et pravos, ut nullum Ecclesiasticum ad se admittat nisi habitu conveniente indutum, ut Officiales suos urgeat ad puniendo Raptore publicos, ut diem in hebdomade statuat ad audiendas Pauperum supplicationes, ut Schismaticos, Haereticos aut de Fide

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2825

H O M I L E T I C I .

2826

Fide suspectos in domo sua non teneat, ut libenter audiat veritatem, ut diebus consuetis verbum Dei audiat, ut diebus festis non toleret nundinas et opera servilia, ut expensas suas solvat; ut non exaltet et promoveat indignos, ut non ferat exactiones et rapinas pecuniae publicae, ut nolit in omnibus sequi suam opinionem, ut comprimat luxum in vestitu maxime Feminarum in elacione comarum et protractu caudarum, permoveatque preclarissimam consortem reginam ad exemplum dandum, demum, ut elemosynas pauperibus ordinatas non retineat aut in alios usus convertat. Postulata haec XX. graviter inculcantur et ubertim S. Scripturae effatis firmantur. Ad quam porro Aulam pertineant, penultimo demum Postulato proditur, ubi Oratores ajunt: *Quare verisimile est, quod deus erga regnum francie omnino non placabitur, nisi auferantur de populo isti deformes et monstruosi habitus mulierum bestiales potius quam humani.* At vero cui Regi isthaec dicta fuisse putemus? Si quid video, *Carolus is est IV. sive Pulcher*, cujus tempore et Provincias ab Anglis vastatas, et maximam Quaestorum rapacitatem, et enormem Feminarum luxum fuisse produnt Historici. Et quid hodie in Gallia?

IV. fol. 19. Conclusiones quae-dam Theologicae; praesertim una in favorem *Lolhardorum, Beghardorum et Beguinorum* propugnata Basileae 1404. per fratrem Rudolfum Bucksman O. M. lecto-Denis Codd. Theol. V. I. P. III:

rem Domus *Basil.* et refutata ibidem 1405. per fratrem *Johannem mulbeck O. P.* domus *Basil.* V. fol. 43. *Eugenii IV.* Bulla, qua dissolvit Synodus *Basileensem*, aliamque indicit *Bononiae*. Incipit: *Quoniam alto et incomprehensibili domino &c.* Finit: *Datum Rome apud Sanctum Petrum XV kalendas Januarij Anno Primo.* In Collect. Venet. Concc. Labb. T. XVII. col. 733.

VI. fol. 46. *Basileensem* Literae ad omnes Fideles, quibus significant, se *Basileae* perstituros. Incipiunt: *Zelus domus dei quae est ecclesia &c.* Finiunt: *Datum Basilee XXI. Januarij Anno domini Millesimo quadringentesimo tricesimo secundo Pontificatus ejusdem domini nostri pape Eugenij Quarti Anno Primo.* In Collect. cit. col. 446.

VII. fol. 47. p. 2. Eorundem Literae ad *Leonardum (de Layming) Ep. Pataviensem*. Initium: *Mirari satis non sufficimus Reuerende pater cur gressus vestros ad hoc presens generale Concilium nondum direxistis &c.* Ad calcem: *Datum Basilee die XXVI° mensis Januarij Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo Tricesimo secundo.* In Collect. cit. col. 245. habentur hae Literae inscriptae *Episcopo Noviomensi*, unde liquet generali formula usos *Basileenses* ad omnes *Episcopos*, qui iis se adjungere cunctabantur, quemadmodum et Universitatem *Vienn.* evocatam hoc anno fuisse, testis est *Conspetus Historiae ejus* P. 1. p. 136.

X

VIII.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2827

C O D I C E S

2828

VIII. fol. 48. p. 2. Horundem Literae ad omnes Christi Fideles. Initium: *Sacra Synodus in spiritu sancto apud Basileam canonice congregata Presidente — Juliano &c. Veritatis magister ymmo ipsa ecclesia et incommutabilis veritas dominus noster ibes̄us cb̄istus &c.* Hortantur, ut in fide Catholica firmiter perfistant, ab Haereticis caveant, eorum Scripta non legant, sed clausa ad Concilium mittant. Absunt Notae temporis, neque Literae hae aut apud Labbeum, aut apud Mansium leguntur.

IX. fol. 52. Eugenii IV. Literae ad Sigismundum Imp. de Dissolutione Concilii Basili. Initium: *Eugenius servus &c. Cum pastorali officio cui disponente domino presidemus &c.* Datum Rome — Millefimo Quadringentesimo Tricesimo primo XV kal. Januarij Pontificatus nostri Anno primo. In Collect. suprac. col. 736. et in Concc. Harduini. T. VIII. p. 1581.

X. fol. 53. Sigismundi Imp. Literae ad Basileenses, ne Concilium solvi patiantur. Initium: *Reuerendissimi &c. Hodie recepi- mus Bullam domini nostri pape &c.* Datum Placencie die decima Januarij Regnorum nostrorum Anno Hungarie XLV. Roman. XXII. et Bohemie XII. Subscriptus Caspar Sligk, notus ille Aeneae Silvii Euryalus. Extant in Mansi Suppl. T. IV. col. 241.

XI. fol. 54. Ejusdem Literae ad Eugenium IV. de eodem Negotio. Initium: *Beatissime pater*

&c. *Hodie recepimus Bullam Vestre Sa. &t;atis &c. Datum placen- cie die Nona Mens. Januarij &c. ut supra. In Collect. Labb. col. 752. Hard. T. VIII. p. 1596. Dies, ut vides, discrepant.*

XII. fol. 55. Ausamenta addominum Summum pontificem ex parte domini Roman. &c. Regis super factō Basili. Concilij. Initium: *Primo quemadmodum vestra Sanditas in Bulla nobis transmissa notificat &c. Videntur adjecta fuisse praecedentibus Literis, et extant apud Labb. col. 753. et Hard. p. 1597.*

XIII. fol. 61. p. 2. Scriptum, ut e calce praecoppo, ex parte aliquorum in sacra pagina doctorum catholicorum. Initium: *Universis cb̄isti fidelibus Regibus ducibus principibus &c. Curandum summo- pere et tota vigilancia consideran- dum est, quomodo et qui non sapiunt sapient et qui sapiunt non despiciant &c.* Dirigitur contra Libel- lum scandalosum, ut dicitur, trans- missum principibus quibusdam et communitatibus ex parte perdicio- nis filiorum Procopij Smahors Korande Sanisz Smolich capitaneorum Bohemorum et aliorum complicum hereticorum, et impugnat notos illos IV. Articulos magna vehe- mentia. In fine subjicitur: *Hec scripta sunt vt credatis et vt cre- dentes vitam eternam habeatis. An- no domini M° CCCC° Tricesimo. Nescio, an alicubi editum.*

XIV. fol. 73. Excerpta quae- dam e Iure Canonico.

XV.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2829

H O M I L E T I C I .

2830

XV. fol. 85. Excerpta e Postillis Nicolai de *Lira* in *Isaiam* et *Tractatu contra Judaeos*.

XVI. fol. 95. In nomine sancte et individue Trinitatis patris et filij et spiritus sancti. Hui sunt articuli contra fratrem Bernhardinum de ordine minorum inuentorem noui characteris nominis buius ibesus. Hos Articulos numero XV. neque Bollandistae, qui ad diem 20. Maji varias Bernardini Albizesci Massani, sed dicti Senensis O. M. Βιογραφίας produxere, neque Waddingus, qui T. X. et XI. Annal. O. M. Viri facta percenset, prae manibus habuisse videntur. Originem novi hujus Characteris ad Bononiam refert Sigonius L. IV. de Episcopis Bonon. et ex eo Waddingus T. X. edit. Rom. 1734. p. 71. f. ubi, cum Tabularum lusoriarum, quas pro concione vehementer damnaverat Bernardinus, artifex ad eum accedens omnem alendae familiae quaestum hac ratione sibi perire caussaretur, Bernardinus, ut est in Vita ms. apud Bollandist. T. V. Maji p. 307. Dabo tibi sanum Consilium, intulit, et accipiens circinum fecit circulum rotundum, in quo solem pinxit, et in medio solis nomen Jesus descripsit — et querelanti dixit carpentori, ut tales figuræ de cetero faceret. Qui magister — majorem quaestum quam prius acquisivit. Hunc porro cultum dum nos ter per alias etiam Italiae Urbes, quas sacris predicationibus obibat, propagaret, novitatis species, ut fit, arrexit animos, malevolosque, perpetuos

illos Famae comites, in Autorem concitavit. Atque hinc Accusationis nostræ Capita, quorum initium: Frater Bernhardinus de ordine minorum a X uel XI. annis circa predicans in lombardia inuenit et excogitauit nouum cultum seu nouum ritum colendi non domini neque ecclesie aut apostolice sedis auctoritate sed proprio sensu. Est autem bic cultus quod tabulam quædam in qua literis aureis depingit hoc nomen ibesus cum multa superstitione exhibuit populi adorandum non solum in lombardia sed etiam in pluribus alijs locis. Et hoc solebat facere in publica predicatione accensis cereis multis et mandabat toti populo vt in ostensione illius tabule omnes genuflecerent et deponderent capucia et hoc valde notorium est &c. Accusatur deinceps Tabellam suam ubique Crucis anteferre, dixisse, in voce Jesus contineri Patrem et Filium et S. Spiritum, majorem Tabellæ suæ cultum exhibere quam ipsi Hostiae consecratae, condidisse societatem Jesuariorum, qui alios praefase contemnunt, nolle nomini Jesus addi Christum, constituisse sibi Discipulos pro numero Apostolorum et Evangelistarum, quos inter emineret Frater Matthaeus de Sicilia, et plura ejusmodi, inter quae singulare: In ianua quidam magnus hereticus et papa fratricelorum dampnatorum ab ecclesia et papa Johanne XXII. combustus est, iam sunt circiter quatuor anni elapsi. Qui inter cetera confessus est quod bernardinus predictus erat et est de secula et opinione ipsorum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2831

C O D I C E S

2832

et de opinione et heresi busitarum de qua sunt communiter omnes fratricelli. Et hoc baberi potest ex confessione et processu facto contra dictum hereticum qui est in Janua in curia inquisitoris Januen. et in curia domini episcopi. In fol. membraneo ad Cod. calcem purpura legitur: Maxime memorabile est in hoc libro quod in scripto contra S. Bernardinum testatur Fratricellos esse communiter Hussitas. Adjicit Hugo quondam Blotius: Est manus Illyrici; et re ipsa Matth. Flacius verba haec in suum Catalogum Test. Verit. edit. Basil. 1556. p. 853. retulit. Quemadmodum vero Articulus hic, ita et reliqui testimonii fulciuntur. Atque hic inter Testes videoas M. Bartholomeum de Florentia O. P. Antonium de Roma O. P. memorari item Bernardini adversarios Ludovicum de Pisis O. P. Inquisitorem Bonon. et Praedicatorum Conventus Viterbiens. ut adeo vix a suspicione temperes, Scotismum et Thomismum in hanc quoque Controversiam influxisse. Delatam eam fuisse Romam ad Martinum V. a. 1427. narrat ad b. a. Waddingus cit. auctore praecipuo Manfredo quodam Vercellensi, cui fortasse non incongrue Articulos nostros tribuas. Eventum vide apud eund. Waddingum et Bollandistas citt. Superiorem discessisse Bernardinum vel Tabulae illae lapideae nomen Jesu praferentes evincunt, quae hodiecum Viennae supra fores aliquot aedium visuntur, ortumque non a Jesuitis Seculo integro posteriori-

bus, sed a carissimo Bernardini Discipulo et Sodali Job. Capistrano habent. Adversarii interea non autoritate solum sed et ratione Nostrum aggressi sunt; sequitur enim in Codice

XVII. fol. 98. Dissertatio inscripta: *Non minus peccat qui novam adoracionem siue nouum cultum latrie in ecclesia absque auctoritate generalis ecclesie introducit, quam qui absque auctoritate ecclesiastica ecclesias consecrat Episcopos et sacerdotes ordinat &c. Author Scripti hujus in Supposito, ut ajunt, errare videtur, vix enim credibile est, Bernardinum Tabellis suis cultum latriae depoposcisse. Interim nemo haec legerit, cui in mentem non veniat Quæstionis de Cultu Cordis Jesu non minori animorum motu, partiumque studio aeo nostro agitatae.*

XVIII. fol. 104. *Incipit questio per scripturas a Judeis receptas quod misterium christi sit impletum determinata per fratrem nicolaum de lira. Initium: Utrum ex scripturis a Judeis receptis possit efficaciter probari saluatorem nostrum fuisse deum et hominem &c. Exemplum multis emendationibus scatens. Opusculum passim ad calcem Postillarum Nicolai de Lyra ex Judaeo Franciscani et Parisiis a. 1340. defuncti obvium seorsim etiam Francof. 1601. 8. lucem vedit. Id unum sub triplici Titulo designat Fabricius Bibl. med. et inf. Lat. L. XIII. p. 116. in eo etiam lapsus, quod Lyranum non ad XII. sed ad XIV. Judaeorum argumenta respondere adserit.*

XIX.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4268

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2833

H O M I L E T I C I .

2834

XIX. fol. 164. *Ezopus*. Hoc titulo gaudent LX. illae *Fabulae* Distichis inclusae, quas post complures Sec. XV. Editiones, quarum *Brixiana* per Bonin. de Boninis 1489. 4. mihi objacet, repäsentavit in *Mythologia Aesopica* Isaac. Nic. Neveletus Francaf. 1610. p. 486. 8. inscriptas *Anonymi Fabulae Aesopeae*, et

in quarum Autorem, aevumque erudite non minus, quam acute, ut solebat, inquisivit Gottbold. *Epbr. Lessingius* in *Symbolis liter. vernac. e Biblioteca Guelpherbyt.* I. p. 45. et continuante J. Joach. *Eschenburgio* V. p. 45. quin tamen certi quidquam doctis Virorum curis responderet. Prooeium incipit:

*Vt juuet et profit conatur pagina presens
Dulcius arrident seria picta iocis &c.*

Et Fabula I. *De Gallo et Jaspide.*

*Dum rigido fodit ore simum dum queritat escam
Dum stupet inventa iaspide gallus ait &c.*

Exemplum nostrum multis locis retractatum est; saepe tamen infelius, quam prima manus scriperat, nec Fabularum ordo semper cum Neveletiano conspirat. *Fabulas binas*, quae in Cod. quodam *Guelpherb.* LX. nostras excipiunt, quasque, quod avendor^{es}

crederet, *Eschenburgius Symbolis suprac.* p. 66. inseruit, habes in Edit. *Brixiana memorata*, quin *Tertia* ibi adjecta est *De pueris Ludentibus*, versu hexametro hilico, quam huc adscribere operae pretium non est. Ad calcem Exempli nostri legas:

*Explicit Ezopus qui scripsit sit benedictus.
Finito libro sit laus et gloria christo.
Anno Domini M° CCCC° XXXIII.*

XX. fol. 194. Epitome Decreti Gratiani hoc initio: *Ad totius libri decretorum pleniorum intelligentiam nota valde utilem dgrinam infra scriptam. Liber de-*

cretorum distinctus est inter tres partes &c.

XXI. fol. 206. Epitome Ejusdem alia metrica.

*Sex iuris species monstrat distinctio prima
Atque quid humanum quid diuinumque vocetur &c.*

Diversa a Carminibus illis memorialibus, quae in multis Editionibus Decreto praefixa sunt.